

INFORMATOR

O EGZAMINIE ZAWODOWYM

OPIEKUN W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ
341203

Część szczegółowa

Kształcenie wg podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego z 2019 r.

Aktualizacja – 25 sierpnia 2022 r.

 **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

WARSZAWA 2022

Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Krakowie

UKŁAD GRAFICZNY © CKE 2022

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Informacje o zawodzie.....	5
2.1 Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie.....	5
2.2 Zadania zawodowe.....	5
2.3 Możliwości kształcenia w zawodzie.....	5
3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań.....	6
<i>Kwalifikacja SPO.03 Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie podopiecznej.....</i>	<i>6</i>
3.1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu.....	6
3.1.1 SPO.03.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy.....	6
3.1.2 SPO.03.2. Podstawy pomocy społecznej.....	7
3.1.3 SPO.03.3. Organizowanie usług opiekuńczo-wspierających dla osoby podopiecznej.....	8
3.1.4 SPO.03.4. Wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających u osoby podopiecznej.....	10
3.1.5 SPO.03.5. Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej.....	12
3.1.6 SPO.03.6. Język obcy zawodowy.....	14
3.1.7 SPO.03.7 Kompetencje personalne i społeczne	16
3.1.8 SPO.03.8. Organizacja pracy małych zespołów.....	17
3.2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu.....	18

1. WSTĘP

Część szczegółowa informatora o egzaminie zawodowym składa się ze Wstępu (1.) i dwóch rozdziałów (2. i 3.):

- 2. INFORMACJA O ZAWODZIE, rozdział zawiera informacje o kwalifikacjach wyodrębnionych w zawodzie, zadania zawodowe i możliwości kształcenia w zawodzie wynikające z podstawy programowej dla zawodu
- 3. WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ, rozdział zawiera przykładowe zadania do części pisemnej i części praktycznej egzaminu.

Przykładowe zadania zamieszczone w części szczegółowej informatora nie wyczerpują wszystkich możliwych zadań, które mogą wystąpić w arkuszach egzaminacyjnych. Informator nie może też być główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w zawodzie, gdyż kształcenie powinno odbywać się zgodnie z programami nauczania opracowanymi według obowiązującej podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Egzamin zawodowy składa się z dwóch części: pisemnej i praktycznej.

Część pisemna egzaminu, która jest przeprowadzana na sali egzaminacyjnej z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego, trwa 60 minut i jest w formie testu pisemnego składającego się z 40 zadań zamkniętych. Każde zadanie zawiera cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna jest poprawna. Za poprawne rozwiązanie zadań w części pisemnej można uzyskać maksymalnie 40 punktów.

Część praktyczna egzaminu polega na wykonaniu przez zdającego na stanowisku egzaminacyjnym zadania praktycznego, którego rezultatem może być wyrób, usługa lub dokumentacja. Ocena wykonania zadania jest przeprowadzana zgodnie z zasadami oceniania ustalonymi przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

Więcej ogólnych informacji o egzaminie zawodowym znajduje się w części ogólnej informatora, dostępnej na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (<https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2019/informatory-wyposazenie-osrodkow/informatory>).

Wszystkie akty prawne, w tym podstawa programowa, są dostępne na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (www.cke.gov.pl) oraz na stronach internetowych okręgowych komisji egzaminacyjnych.

2. INFORMACJE O ZAWODZIE

2.1 Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie

W zawodzie **opiekun w domu pomocy społecznej** wyodrębniono jedną kwalifikację:

Symbol kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji
SPO.03	Świadczenie usług opiekuńczo–wspierających osobie podopiecznej

2.2 Zadania zawodowe

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie opiekun w domu pomocy społecznej powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji SPO.03. Świadczenie usług opiekuńczo–wspierających osobie podopiecznej

- diagnozowanie stanu biopsychospołecznego osobie podopiecznej,
- zapewnienie opieki osobie podopiecznej,
- utrzymywanie sprawności osoby podopiecznej i aktywizowanie jej do samodzielności życiowej.

2.3 Możliwości kształcenia w zawodzie

Od roku szkolnego 2019/2020 kształcenie w zawodzie opiekun w domu pomocy społecznej może być realizowane w szkole policealnej o 2-letnim okresie nauczania oraz od 1 września 2020 na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

3. WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ

Wymagania egzaminacyjne to sprawdzane na egzaminie zawodowym efekty kształcenia i kryteria ich weryfikacji zapisane w jednostkach efektów kształcenia dla danej kwalifikacji w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego (<https://cke.gov.pl/akty-prawne>).

SPO.03. Świadczenie usług opiekuńczo–wspierających osobie podopiecznej

3.1 Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu

3.1.1 SPO.03.1 Bezpieczeństwo i higiena pracy

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.1 Bezpieczeństwo i higiena pracy	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią	4) stosuje zasady segregacji odpadów
Przykładowe zadanie Zużyty worek stomijny należy umieścić w worku na odpady w kolorze A. czarnym. B. zielonym. C. niebieskim. D. czerwonym. Odpowiedź prawidłowa: D	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.1 Bezpieczeństwo i higiena pracy	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia życia	6) prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie
Przykładowe zadanie W przypadku krwotoku z rany głębokiej, w której utknęło ciało obce pierwsza pomoc polega na wykonaniu A. zimnego okładu. B. opatrunku uciskowego. C. zabiegu usunięcia ciała obcego z rany. D. opatrunku osłaniająco-stabilizującego ciało obce. Odpowiedź prawidłowa: D	

3.1.2 SPO.03.2 Podstawy pomocy społecznej

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.2 Podstawy pomocy społecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
1) posługuje się językiem migowym	2) stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej komunikacji
Przykładowe zadanie Co mówi niesłyszący podopieczny do opiekuna? A. Dzień dobry, nie mogę wstać, jestem bardzo słaba proszę mi pomóc usiąść. B. Dzień dobry, zjadłam coś nieświeżego i bardzo boli mnie brzuch, chcę się położyć. C. Dzień dobry, nie spałam całą noc, bardzo boli mnie głowa, proszę daj mi tabletkę i wodę. D. Dzień dobry, proszę z całego serca, aby poświęciła mi pani chwilkę, musimy porozmawiać. Odpowiedź prawidłowa: C	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.2 Podstawy pomocy społecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
1) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa	3) wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości jej stosowania
Przykładowe zadanie Osoba ubiegająca się o skierowanie do domu pomocy społecznej, pisemny wniosek o umieszczenie w danej placówce powinna złożyć do A. powiatowego centrum pomocy rodzinie. B. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. C. Narodowego Funduszu Zdrowia. D. ośrodka pomocy społecznej. Odpowiedź prawidłowa: D	

3.1.3 SPO.03.3 Organizowanie usług opiekuńczo–wspierających dla osoby podopiecznej

Jednostka efektów kształcenia:

SPO.03.3 Organizowanie usług opiekuńczo–wspierających dla osoby podopiecznej

<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
1) posługuje się dokumentacją dotyczącą sytuacji biopsychospołecznej osoby podopiecznej	2) analizuje dane dotyczące stanu biopsychospołecznego osoby podopiecznej zawarte w dokumentacji

Przykładowe zadanie

Najlepszym źródłem pozyskania informacji o podopiecznej cierpiącej na chorobę Alzheimera jest

- A. ankieta przeprowadzona z podopieczną i pomiar parametrów życiowych.
- B. ankieta przeprowadzona z podopieczną i obserwacja podopiecznej.
- C. obserwacja podopiecznej i analiza jej dokumentacji medycznej.
- D. wywiad z podopieczną i analiza jej dokumentacji medycznej.

Odpowiedź prawidłowa: C

Jednostka efektów kształcenia:

SPO.03.3 Organizowanie usług opiekuńczo–wspierających dla osoby podopiecznej

<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
2) rozpoznaje warunki, potrzeby i problemy osoby podopiecznej	1) rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne osoby podopiecznej

Przykładowe zadanie

Podopieczna, która od kilku lat przebywa w domu pomocy społecznej, ostatnio straciła przyjaciółkę, z którą mieszkała w jednym pokoju. Krewni i znajomi już dawno jej nie odwiedzają. Mieszkanka jest smutna, często płacze, nie może spać w nocy. Takie zachowanie podopiecznej może świadczyć o niezaspokojonej potrzebie

- A. prestiżu.
- B. szacunku.
- C. przynależności.
- D. rozwoju osobistego.

Odpowiedź prawidłowa: C

Jednostka efektów kształcenia:

SPO.03.3 Organizowanie usług opiekuńczo–wspierających dla osoby podopiecznej

<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
2) rozpoznaje warunki, potrzeby i problemy osoby podopiecznej	2) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej

Przykładowe zadanie

Ograniczeniem dla podopiecznej, u której występuje afazja ruchowa będzie trudność

- A. w rozumieniu mowy.
- B. w wyrażaniu myśli słowami.
- C. w wykonywaniu ruchów celowych.
- D. w rozpoznawaniu elementów otoczenia.

Odpowiedź prawidłowa: B

Jednostka efektów kształcenia: SPO.03.3 Organizowanie usług opiekuńczo–wspierających dla osoby podopiecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
4) ocenia możliwości i deficyty biopsychospołeczne wynikające z wieku, chorób i niepełnosprawności osoby podopiecznej	2) wymienia objawy chorobowe i rodzaje niepełnosprawności występujące u osoby podopiecznej
Przykładowe zadanie Podopieczna chorująca na schizofrenię paranoidalną przekonuje personel i współmieszkańców, że słyszy głosy komentujące każdą wykonywaną przez nią czynność. Wypowiedzi podopiecznej wskazują na występowanie u niej A. iluzji. B. halucynacji. C. konfabulacji. D. myśli natrętnych. Odpowiedź prawidłowa: B	

Jednostka efektów kształcenia: SPO.03.3 Organizowanie usług opiekuńczo–wspierających dla osoby podopiecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
4) ocenia możliwości i deficyty biopsychospołeczne wynikające z wieku, chorób i niepełnosprawności osoby podopiecznej	3) stosuje metody i techniki rozpoznawania deficytów biopsychospołecznych osoby podopiecznej
Przykładowe zadanie Skala oceny złożonych czynności życia codziennego LADL, zwana także skalą Lawtona, bada stopień samodzielności podopiecznego między innymi w zakresie A. spożywania posiłków. B. ubierania się i rozbierania. C. posługiwania się pieniędzmi. D. wchodzenia i schodzenia po schodach. Odpowiedź prawidłowa: C	

Jednostka efektów kształcenia: SPO.03.3 Organizowanie usług opiekuńczo–wspierających dla osoby podopiecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
5) dobiera metody, techniki i narzędzia do zaplanowanych działań opiekuńczych dla osoby podopiecznej	2) dostosowuje metody i techniki działań opiekuńczych do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej
Przykładowe zadanie U podopiecznej leżącej, narażonej na wystąpienie odleżyn, błędem jest A. jednoczesne stosowanie środków natłuszczających i zasypek w tych samych okolicach. B. zmiana pozycji ułożeniowej co 2 godziny w ciągu dnia. C. stosowanie diety bogatej w białko i sole mineralne. D. natłuszczanie wyniosłości kostnych. Odpowiedź prawidłowa: A	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.3 Organizowanie usług opiekuńczo–wspierających dla osoby podopiecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
6) określa zaburzenia psychofizyczne u osoby podopiecznej	2) rozpoznaje objawy zaburzeń psychofizycznych u osoby podopiecznej
Przykładowe zadanie Zaburzenia, których objawami są: spowolniony tok myślenia, obniżony nastrój, smutek, przygnębienie, lęk, niska samoocena mogą świadczyć o wystąpieniu zespołu A. depresyjnego. B. maniakalnego. C. paranoidalnego. D. amnestycznego. Odpowiedź prawidłowa: A	

3.1.4 SPO.03.4 Wykonywanie czynności opiekuńczo–wspierających u osoby podopiecznej

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.4 Wykonywanie czynności opiekuńczo–wspierających u osoby podopiecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
1) współpracuje z członkami terapeutyczno-opiekuńczego	2) charakteryzuje zadania członków zespołu terapeutyczno-opiekuńczego
Przykładowe zadanie Do podstawowych zadań zespołów terapeutyczno-opiekuńczych działających w domach pomocy społecznej należy opracowanie A. regulaminu organizacyjnego. B. planu zajęć terapeutycznych. C. indywidualnych planów wsparcia. D. harmonogramu zajęć rehabilitacyjnych. Odpowiedź prawidłowa: C	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.4 Wykonywanie czynności opiekuńczo–wspierających u osoby podopiecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
2) stosuje indywidualny plan wsparcia dla osoby podopiecznej	1) opisuje cel indywidualnego planu wsparcia
Przykładowe zadanie Głównym celem opieki paliatywnej jest A. zapewnienie opieki psychologicznej rodzinie. B. organizowanie czasu wolnego choremu. C. przygotowanie rodziny do opieki. D. poprawa jakości życia chorego. Odpowiedź prawidłowa: D	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.4 Wykonywanie czynności opiekuńczo–wspierających u osoby podopiecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
3) wykonuje czynności opiekuńczo-higieniczne u osoby podopiecznej zgodnie z procedurami i standardami opieki	3) rozpoznaje wskazania i przeciwwskazania związane z wykonywaniem czynności opiekuńczo-higienicznych u osoby podopiecznej
Przykładowe zadanie W celu zapewnienia higieny podopiecznej leżącej w łóżku z wysoką gorączką i obfitymi potami, opiekun powinien zaplanować A. umycie podopiecznej i podanie jej posiłku. B. umycie podopiecznej i zmianę jej bielizny osobistej. C. wywietrzenie pokoju i podanie podopiecznej płynu do picia. D. podanie podopiecznej płynu do picia i leków przeciwgorączkowych. Odpowiedź prawidłowa: B	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.4 Wykonywanie czynności opiekuńczo–wspierających u osoby podopiecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
4) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka	3) opisuje procesy życiowe organizmu ludzkiego
Przykładowe zadanie Na fizjologiczne podwyższenie wartości ciśnienia krwi wpływają: A. stres, niewydolność krążenia, wiek. B. wysiłek fizyczny, stan emocjonalny, wiek. C. stan emocjonalny, cukrzyca, wyczynowe uprawianie sportu. D. wysiłek fizyczny, ćwiczenia oddechowe, zażywanie leków hipotensyjnych. Odpowiedź prawidłowa: B	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.4 Wykonywanie czynności opiekuńczo–wspierających u osoby podopiecznej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
5) dokonuje pomiaru parametrów życiowych	4) monitoruje wartości parametrów życiowych
Przykładowe zadanie Podopieczna od czterech dni choruje na zapalenie płuc. Temperatura ciała utrzymuje się w granicach 38,5-39,5°C. Wskazane parametry świadczą o gorączce A. umiarkowanej. B. nieznacznej C. znacznej D. wysokiej Odpowiedź prawidłowa: A	

Jednostka efektów kształcenia:

SPO.03.4 Wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających u osoby podopiecznej

<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
7) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza	3) pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych.

Przykładowe zadanie

W sytuacji, gdy podopieczny odmawia przyjmowania zleconego leków należy

- A. podać lek bez zgody podopiecznego.
- B. podać podopiecznemu lek rozpuszczony w soku.
- C. ustalić powód, dla którego podopieczny odmawia przyjęcia leku.
- D. zmobilizować rodzinę, aby codziennie pomagała podopiecznemu w przyjęciu leku.

Odpowiedź prawidłowa: C

3.1.5 SPO.03.5 Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej

Jednostka efektów kształcenia:

SPO.03.5 Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej

<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
1) udziela osobie podopiecznej pomocy w korzystaniu ze sprzętu pomocniczego	1) opisuje rodzaje sprzętu pomocniczego

Przykładowe zadanie

A.

B.

C.

D.

Na którym rysunku znajdują się schodolazy (zwane inaczej transporterami schodowymi) służące do transportu po schodach osób poruszających się na wózkach inwalidzkich?

Odpowiedź prawidłowa: C

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.5. Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
2) przygotowuje osobę podopieczną do samoopieki, samopielęgnowania oraz prowadzenia zdrowego stylu życia	2) charakteryzuje potrzeby w zakresie samoopieki i samopielęgnowania osoby podopiecznej
Przykładowe zadanie W edukacji zdrowotnej 60-letniej podopiecznej chorej na osteoporozę należy uwzględnić między innymi zasady aktywności ruchowej, zabezpieczenie przed upadkami oraz podaż A. żelaza i witaminy A. B. żelaza i witaminy E. C. wapnia i witaminy D. D. wapnia i witaminy K. Odpowiedź prawidłowa: C	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.5 Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
3) pomaga osobie podopiecznej w organizowaniu gospodarstwa domowego w warunkach domu pomocy społecznej	2) określa potrzeby i możliwości w zakresie tworzenia gospodarstwa domowego w warunkach domu pomocy społecznej
Przykładowe zadanie Dla podopiecznego, który nie radzi sobie z planowaniem wydatków na zakupy, najlepszym rozwiązaniem będzie udział w treningu A. kulinarnym. B. budżetowym. C. umiejętności społecznych. D. umiejętności praktycznych. Odpowiedź prawidłowa: B	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.5 Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
5) udziela wsparcia w rozwiązywaniu problemów osobistych i społecznych osoby podopiecznej	2) wspiera osobę podopieczną w rozwiązywaniu problemów
Przykładowe zadanie Do domu pomocy społecznej przyjęto podopieczną, która pozostawiła dom z ogrodem i chce wypełnić obowiązki spadkowe. W tej sytuacji opiekun powinien pomóc jej w nawiązaniu kontaktu A. z notariuszem. B. z radcą prawnym. C. z sądem rodzinnym. D. z biurem nieruchomości. Odpowiedź prawidłowa: A	

3.1.6 SPO.03.6 Język obcy zawodowy

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.6 Język obcy zawodowy	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)	2) znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje
Przykładowe zadanie (j. angielski) Opiekun w domu pomocy społecznej, wykonując podopiecznemu toaletę poranną w łóżku, powinien nałożyć A. disposable gloves. B. face guard. C. glasses. D. nurse's cap. Odpowiedź prawidłowa: A	

Przykładowe zadanie (j. niemiecki)

Opiekun w domu pomocy społecznej, wykonując podopiecznemu toaletę poranną w łóżku, powinien nałożyć

- A. einmalige handschuhe.
- B. schutzmaske.
- C. brille.
- D. der haube.

Odpowiedź prawidłowa: A

*Jednostka efektów kształcenia:***SPO.03.6 Język obcy zawodowy**

<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu.: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innymi pracownikami, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych.	2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia

Przykładowe zadanie (j. angielski)

Opiekun współpracuje w zespole, który komunikuje się w języku angielskim. U jednego z podopiecznych zaobserwował trudności w oddychaniu. Którego zwrotu powinien użyć, aby przekazać tę informację pielęgniarce?

- A. The mentee lost of consciousness.
- B. The mentee is restless and often cries.
- C. The mentee has a very high temperature.
- D. The mentee suffers from respiratory disorders.

Odpowiedź prawidłowa: D

Przykładowe zadanie (j. niemiecki)

Opiekun współpracuje w zespole, który komunikuje się w języku niemieckim. U jednego z podopiecznych zaobserwował trudności w oddychaniu. Którego zwrotu powinien użyć, aby przekazać tę informację pielęgniarce?

- A. Der Schützling verlor das Bewusstsein.
- B. Der Schützling ist ängstlich und weint oft.
- C. Der Schützling hat Atembeschwerden.
- D. Der Schützling hat eine sehr hohe Temperatur.

Odpowiedź prawidłowa: C

3.1.7 SPO.03.7 Kompetencje personalne i społeczne

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.7 Kompetencje personalne i społeczne	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
1) przestrzega zasad kultury i etyki podczas realizacji zadań zawodowych	1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej w relacjach z osobą podopieczną
Przykładowe zadanie Opiekun w domu pomocy społecznej w relacjach z osobą podopieczną powinien przestrzegać zasad: A. podmiotowego traktowania, uległości. B. akceptacji, przedmiotowego traktowania. C. przedmiotowego traktowania, komunikacji. D. indywidualizacji, podmiotowego traktowania. Odpowiedź prawidłowa: D	

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.7 Kompetencje personalne i społeczne	
<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
4) planuje wykonanie zadania	2) planuje czas przeznaczony na realizację zadań zawodowych
Przykładowe zadanie Indywidualny plan wsparcia mieszkańca zespołu terapeutyczno-opiekuńczy opracowuje na A. 3 miesiące. B. 6 miesięcy. C. 12 miesięcy. D. 18 miesięcy. Odpowiedź prawidłowa: C	

3.1.8 SPO.03.8 Organizacja pracy małych zespołów

Jednostka efektów kształcenia:

SPO.03.8 Organizacja pracy małych zespołów

<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
2) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań	3) wyznacza zadania członkom zespołu

Przykładowe zadanie

Z którym specjalistą powinien współpracować opiekun w domu pomocy społecznej, aby uzyskać profesjonalne wskazówki odnośnie usprawniania ruchowego pacjenta po udarze?

- A. Z masażystą.
- B. Z neurologiem.
- C. Z pielęgniarką.
- D. Z fizjoterapeutą.

Odpowiedź prawidłowa: D

Jednostka efektów kształcenia:

SPO.03.8 Organizacja pracy małych zespołów

<i>Efekt kształcenia</i>	<i>Kryterium weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań	2) wskazuje osoby do wykonania zadania

Przykładowe zadanie

Członkami zespołu opiekuńczo-terapeutycznego opracowującego indywidualny plan pomocy i wsparcia są:

- A. pielęgniarka, terapeuta zajęciowy, lekarz.
- B. kierownik oddziału, pielęgniarka, fizjoterapeuta.
- C. opiekun w domu pomocy społecznej, lekarz, pielęgniarka.
- D. opiekun w domu pomocy społecznej, pracownik socjalny, psycholog.

Odpowiedź prawidłowa: D

3.2 Przykład zadania do części praktycznej egzaminu

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej*, zawartej w arkuszu egzaminacyjnym, dokonaj oceny sytuacji zdrowotnej i psychospołecznej oraz możliwości osoby podopiecznej. W celu określenia zapotrzebowania na profilaktykę przeciwoodleżynową, na potrzeby egzaminu dokonaj aktualnej (na obecną chwilę) oceny zagrożenia wystąpienia odleżyn u osoby podopiecznej, wykorzystując zmodyfikowaną skalę Douglas. Sporządź wykaz czynności opiekuna przeciwdziałających rozwojowi odleżyn u osoby podopiecznej.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zawarte w arkuszu egzaminacyjnym.

Wykonaj mycie pośladków, wymianę pieluchomajtek (po oddaniu moczu) oraz zmianę poszewki i poszwy z osobą podopieczną leżącą w łóżku. Czynności wykonaj na fantomie osoby dorosłej traktując go jako osobę podopieczną. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Przed przystąpieniem do wykonania czynności praktycznych, zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na fantomie wykonaj w czasie nie dłuższym niż 45 minut. Po upływie tego czasu przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami „czas minął” oznaczający zakończenie procesu oceny przez egzaminatora.

Do wykonania zadania wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na stanowisku egzaminacyjnym. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy. Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym.

Informacja o osobie podopiecznej

68-letni pan Jan Klik jest wdowcem od 5 lat. Od lat choruje na cukrzycę typu 2. oraz hipercholesterolemię; niedawno przeszedł udar niedokrwienny mózgu, wynikiem tego jest niedowład połowiczny lewostronny. Ma syna, który nie może mu zapewnić odpowiedniej opieki, gdyż na stałe mieszka za granicą, czasami odwiedzają go byli sąsiedzi.

Od tygodnia podopieczny zamieszkał w domu pomocy społecznej, w 3-osobowym pokoju. Utrata sprawności fizycznej i samodzielności spowodowała u niego wzmożone napięcie nerwowe.

Pan Jan stwarza konflikty z współlokatorami. Na zwracanie uwagi czy prośby załagodzenia konfliktów reaguje płaczem lub agresją słowną, w związku z czym wieczory spędza samotnie.

Podopieczny jest mało samodzielny, wymaga pomocy podczas zmiany pozycji; nie radzi sobie też z czynnościami higienicznymi takimi jak kąpiel całego ciała, mycie głowy czy zmiana bielizny osobistej i pościelowej. Pan Jan umie zadbać tylko samodzielnie o protezę dentystyczną. Potrafi również się uczesać oraz spożyć posiłki. Podopieczny nie trzyma moczu, dlatego też ma założone pieluchomajtki, zgłasza jednak potrzebę wydalania stolca.

Pan Jan nie przestrzega zaleceń dietetycznych; podjada słodczyce i pije słodzone napoje owocowe, które przynoszą mu znajomi. Podopieczny niechętnie uczestniczy w rehabilitacji ruchowej, a także nie respektuje zaleceń fizjoterapeuty, które dotyczą wykonywania ćwiczeń w godzinach popołudniowych.

Od pewnego czasu skarży się na ból pośladków, który nasila się przy zabiegach higienicznych. Podczas toalety u podopiecznego zauważona wysuszenie i zaczerwienienie skóry w okolicy kości krzyżowo-ogonowej.

Wg oceny skali Douglas otrzymał 15 punktów.

** Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu*

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będą 3 rezultaty:

- arkusz analizy sytuacji zdrowotnej i psychospołecznej oraz możliwości osoby podopiecznej,
- arkusz oceny ryzyka rozwoju odleżyn oparty na skali Douglas,
- wykaz czynności opiekuna przeciwdziałających rozwojowi odleżyn u podopiecznej

oraz

przebieg mycia pośladków, wymiany pieluchomajtek przebieg zmiany poszewki i poszwy z osobą podopieczną leżącą w łóżku.

Arkusz analizy sytuacji zdrowotnej i psychospołecznej oraz możliwości osoby podopiecznej

Sytuacja zdrowotna osoby podopiecznej	
Sytuacja psychospołeczna osoby podopiecznej	
Możliwości osoby podopiecznej	

Arkusz oceny ryzyka rozwoju odleżyn oparty na skali Douglas

Imię i nazwisko osoby podopiecznej		Jan Klik		
PESEL		5 2 0 2 0 1 0 7 5 2 7		
Data wykonania oceny		<i>(data egzaminu)</i>		
Czynniki ryzyka	4 pkt.	3 pkt.	2 pkt.	1 pkt
Odżywianie*	dieta pełnowartościowa	dieta niewłaściwa	przyjmowane są tylko płyny	żywienie pozajelitowe
Aktywność*	chodzi samodzielnie	chodzi z pomocą drugiej osoby	porusza się na/ przy pomocy sprzętu ortopedycznego	stałe pozostaje w łóżku
Czynność zwieraczy odbytu i cewki moczowej*	zachowana pełna czynność zwieraczy	sporadyczne moczenie się	nietrzymanie moczu	całkowite nietrzymanie moczu i stolca
Ból*	bez bólu	śląd bólu	okresowy lub związany z ruchem	stały ból
Stan skóry*	bez zmian	skóra sucha, zaczerwieniona	uszkodzenia powierzchniowe, wysięk	uszkodzenia tkanek głębokich
Stan przytomności*	pełna przytomność i świadomość	reaguje na polecenia i bodźce bólowe/apatia	reaguje tylko na bodźce bólowe	brak kontaktu, nie reaguje na żadne bodźce
Razem punktów:**				

* Należy podkreślić opis we właściwej rubryce

** Należy wpisać sumę uzyskanych punktów

Ryzyko rozwoju odleżyn stwierdza się u podopiecznych z wynikiem 15 punktów lub niższym

Wykaz czynności opieunki przeciwdziałających rozwojowi odleżyn u osoby podopiecznej

Efekty kształcenia sprawdzane przykładowym zadaniem praktycznym wraz z kryteriami weryfikacji:

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.1 Bezpieczeństwo i higiena pracy	
<i>Efekty kształcenia</i>	<i>Kryteria weryfikacji</i>
Uczeń :	Uczeń:
5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	3) przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymogami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
6) stosuje środki ochrony indywidualnej i podczas wykonywania zadań zawodowych	1) rozróżnia środki ochrony indywidualnej

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.3 Organizowanie usług opiekuńczo-wspierających dla osoby podopiecznej	
<i>Efekty kształcenia</i>	<i>Kryteria weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
1) posługuje się dokumentacją dotyczącą sytuacji biopsychospołecznej osoby podopiecznej	2) analizuje dane dotyczące stanu biopsychospołecznego osoby podopiecznej zawarte w dokumentacji
2) rozpoznaje warunki, potrzeby i problemy osoby podopiecznej	1) rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne osoby podopiecznej 2) rozpoznaje problemy osoby podopiecznej
4) ocenia możliwości i deficyty biopsychospołeczne wynikające z wieku, chorób i niepełnosprawności osoby podopiecznej	1) opisuje potrzeby biopsychospołeczne osoby podopiecznej 3) stosuje metody i techniki rozpoznawania deficytów biopsychospołecznych osoby podopiecznej 5) określa możliwości i deficyty wynikające z wieku, chorób i niepełnosprawności osoby podopiecznej
5) dobiera metody, techniki i narzędzia do zaplanowanych działań opiekuńczych dla osoby podopiecznej	3) posługuje się odpowiednimi metodami i technikami oraz narzędziami w wykonywaniu działań opiekuńczych u osoby podopiecznej
6) określa zaburzenia psychofizyczne u osoby podopiecznej	1) charakteryzuje zaburzenia psychofizyczne występujące u osoby podopiecznej

<i>Jednostka efektów kształcenia:</i> SPO.03.4 Wykonywanie czynności opiekuńczo- wspierających u osoby podopiecznej	
<i>Efekty kształcenia</i>	<i>Kryteria weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
3) wykonuje czynności opiekuńczo- higieniczne u osoby podopiecznej zgodnie z procedurami i standardami opieki	2) stosuje procedury i standardy opieki w pracy z osobą podopieczną
6) udziela wsparcia emocjonalnego i pomocy w zaspakajaniu potrzeb dnia codziennego osobie podopiecznej	2) uczestniczy w zaspakajaniu potrzeb dnia codziennego osoby podopiecznej

Jednostka efektów kształcenia: SPO.03.5 Aktywizowanie osoby podopiecznej do samodzielności życiowej	
<i>Efekty kształcenia</i>	<i>Kryteria weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
2) przygotowuje osobę podopieczną do samoopieki, samopielegnacji oraz prowadzenia zdrowego stylu życia	4) współpracuje z zespołem terapeutycznym w zakresie wdrożenia osoby podopiecznej do zdrowego stylu życia
4) udziela wsparcia w utrzymaniu pozytywnych relacji osoby podopiecznej z osobami z najbliższego otoczenia	2) mobilizuje podopiecznego do budowania pozytywnych relacji z najbliższym otoczeniem (mieszkańcami, pracownikami zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, rodziną, bliskimi, znajomymi)
7) mobilizuje osobę podopieczną do aktywności w zależności od wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności	5) współpracuje z zespołem terapeutycznym w zakresie aktywizowania osoby podopiecznej

Jednostka efektów kształcenia: SPO.03.7 Kompetencje personalne i społeczne	
<i>Efekty kształcenia</i>	<i>Kryteria weryfikacji</i>
Uczeń:	Uczeń:
1) przestrzega zasad kultury i etyki podczas realizacji zadań zawodowych	1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej w relacjach z osobą podopieczną
7) współpracuje w zespole	3) wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań

Inne zadania praktyczne z zakresu kwalifikacji SPO.03 Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie podopiecznej np.:

- wykonywanie zabiegów opiekuńczo-higienicznych u osoby podopiecznej np.: mycie głowy, mycie ciała, ścielenie łóżka, zmiana bielizny osobistej i pościelowej,
- dokonywanie pomiarów parametrów życiowych,
- wykonanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej
- prezentacja udzielania pierwszej pomocy,
- ocena prostych i złożonych czynności życia codziennego wg skali Lawtona,
- ocena stanu podopiecznego wg skali Barthel,
- sporządzenie indywidualnego planu wsparcia dla osoby podopiecznej,
- pomoc osobie podopiecznej w organizowaniu gospodarstwa domowego w warunkach domu pomocy społecznej,
- pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze sprzętu pomocniczego,
- pomoc osobie podopiecznej w wyborze aktywnych form spędzania czasu wolnego z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości.